

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„Edinost“
zrija enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročnina znaša:
za celo leto ..... 24 kron
za pol leta ..... 12 „
za četrt leta ..... 6 „
za en mesec ..... 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročbe brez priložne naročnine se uprava
ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 nč.);
svet Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).
Telefon št. 870.

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Posilna, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašati itd. se računajo po pogodb.
Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu.
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.
Uredništvo in tiskarna se nahajata v
alici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inšercatov v alici Molin
piccolo št. 3, II. nadst.

izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Tržaške volitve v luči števil.

Včeraj smo govorili o splošnem pomenu zadnjih državnozbornih volitev v Trstu. Danes pa hočemo podati nekoliko števil, iz katerih lahko razvidi vsakdo, kako smo napredovali od državnozbornih volitev, izvršenih leta 1897ga, do letošnjih in zakaj smo v III. kolegiju propali tudi letos, kakor pred 3 leti. To smatramo za potrebno, ker se vkljub našemu velikanskemu moralnemu uspehu, ki je napravil senzacija po vsej Avstriji, mnogo tržaških in posebno okoličanskih Slovencev kar ne morejo potolažiti radi praktičnega neuspeha v V. kuriji in III. kolegiju, o čemer dolžijo mestne Slovence, da so krivi na tem, da si mandata v III. kolegiju nismo priborili.

Da bude jasno na vse strani, naj torej govoré številke!

Leta 1897. je bilo vpisanih v V. kuriji v okolici, in sicer:

v I. okraju	2121
v II. „	1766
v III. „	1987
v IV. „	1522
v V. „	1209
v VI. „	1084
v vsej okolici	9689 volilcev
v mestu	26271 „
Skupaj	35960 volilcev

Od teh je glasovalo v okolici in sicer:

v I. okraju	1396
v II. „	1158
v III. „	1393
v IV. „	965
v V. „	772
v VI. „	625
v vsej okolici	6309 volilcev
v mestu	19011 „
Skupaj	25320 volilcev

To leto je bilo vpisanih v V. kuriji v okolici in sicer:

v I. okraju	2659
v II. „	1850
v III. „	2170
v IV. „	1342
v V. „	900
v VI. „	660
v vsej okolici skupaj	5692 volilcev
v mestu	13748 „
skupaj	19440 volilcev

Razmerje glasov pa je bilo:

	Leta 1897.		Letos:	
	Hortis	Nabergoj	Hortis	Rybar
I. okraj	349	629	380	1118
II. „	390	440	326	605
III. „	355	804	232	992
IV. „	233	607	229	577
V. „	131	607	95	581
VI. „	130	494	80	438
Vsa okolica	1588	3581	1342	4311
Mesto	12521	2878	9357	4103
Skupaj	14109	6459	10699	8414

Iz navedenih števil sledi gledé V. kurije:

1. da je bilo vpisanih v IV. mestnem in v okoličanskem okraju leta 1897. — 3815 volilcev, letos pa z reklamanti vred le 2902

volilcev, torej letos 913 volilcev manj in to seveda večinoma naših volilcev;

2. da je bilo vkljub temu letos v ravno omenjenih treh okrajih le 112 glasov manj za našega kandidata, nego leta 1897ga, kar pomenja, da smo se poboljšali v teh okrajih za skoraj 800 glasov!

3. da je bilo vpisanih v I. II. in III. v okoličanskem okraju leta 1897ga 5874 volilcev, a letos 6679 volilcev, torej letos 805 volilcev več in to večinoma pristašev italijanske stranke;

4. da pa je vkljub temu dobil Hortis v teh treh okrajih 156 glasov manj, je torej italijanska stranka nazadovala za okolo 900 glasov;

5. da je imela vsa okolica letos 108 volilcev manje, nego leta 1897., a pri vsem tem naš kandidat 730 glasov (4311 letos proti 3581 leta 1897.) več letos, dočim je imel Hortis letos 246 glasov manje nego leta 1897ga;

6. da je imel naš kandidat v mestu letos 1225 glasov več nego leta 1897ga (4311 proti 2878);

7. da je imel Hortis leta 1897ga skupno 14.119 glasov, a letos le 10699 glasov, tako, da je nazadovao za 3420 glasov, dočim je imel naš kandidat leta 1897ga skupno 6459, a letos 8414 glasov, tako, da smo napredovali za 1955 glasov!

Vsuh v V. kuriji je bil torej letos tak, da nimamo nikakega povoda pritoževati se, češ, da smo propadli. Nasprotno: smo znatno napredovali.

A tudi v III. kolegiju smo napredovali v okolici in v mestu, kar naj dokažejo sledeče številke:

V III. kolegiju je bilo vpisanih volilcev:

	L. 1897.	Letos:
v I. okol. okraju	478	601
v II. „	284	373
v III. „	338	386
v IV. „	323	418
v V. „	464	509
v VI. „	357	407
Skupaj	2244	2694
v mestu	1710	2829
vseh skupaj	3954	5523

Število volilcev v III. kolegiju je narastlo torej od volitev leta 1897ga do letošnjih volitev v mestu za 1119 (!) in v okolici za 450.

V mestu spada na prirastek le 97 slovenskih volilcev, dočim spada v okolici na prirastek 450 volilcev 159 italijanskih volilcev.

Italijanskih volilcev je torej priraslo v III. kolegiju 1119+159=1278; slovenskih pa 450+97=547.

V okolici je največ italijanskih volilcev priraslo v I. okraju (71), v II. okraju (64) in v IV. okraju (17), dočim je priraslo slovenskih volilcev v okolici:

v I. okraju	67
v II. „	61
v III. „	90
v IV. „	91
v V. „	91
v VI. „	62
Skupaj	433

Brisanih in izpuščenih je bilo od leta 1897. do letos v okolici toliko naših volilcev, da se je skrčil naš prirastek na zgornjo število 388.

Razmerje glasov pa je bilo:

	Leta 1897.		Letos:	
	Mauroner	Nabergoj	Mauroner	Ribar
I. okraj	123	309	179	355
II. „	94	140	127	189
III. „	60	227	39	289
IV. „	103	185	106	239

V. „	72	348	68	396
VI. „	72	252	58	292
Skupaj	524	1461	577	1760
v mestu	1347	171	2133	228
Skupaj	1871	1632	2710	1998

Leta 1897. zmagal je torej Mauroner z večino 239 glasov, a letos z večino 712 glasov.

Povdarjati moramo že na tem mestu, da večina leta 1897. in tudi letos je bila prisleparjena le s pomočjo v to svrhu imenovanih meščanov (cittadini). V dokaz zanimivo dejstvo, da je bilo o občinskih volitvah leta 1897 vpisanih le 98 meščanov, o državnozbornih volitvah istega leta (niti mesec pozneje) pa že 397 (!), letos pa je poskočilo število v volilne svrhe imenovanih meščanov kar za 528, to je na 925 (!) Ker je leta 1897 znašala večina Mauronerjeva 289 glasov, dočim je do istega leta priraslo 239 meščanov in ker je letos znašala večina Mauronerjeva 712 glasov, dočim je od občinskih volitev 1897 do letos vsega priraslo 827 (925—98) meščanov, je jasno, da so leta 1897 in istotako letos v volilne svrhe na novo pečeni meščani, ki ne plačujejo nikakih davkov, odločili volilno bitko. Italijani, ki se toliko širokoustijo z italijanskim značajem mesta in okolice in ki se bahajo s tem, da imajo večino davkoplačevalcev, morali so imenovati od leta 1897 do letos 827 meščanov, da so žnjimi pobili našo večino — davkeplačujočih volilcev!

Oni, ki še vedno tarnajo in mislijo, da smo v III. kolegiju od zadnjikrat nazadovali, se lahko prepričajo, da smo od zadnjih volitev tudi v tem kolegiju v resnici znatno napredovali in sicer povsodi. Naš kandidat je dobil namreč letos ozirom na volitve leta 1897 več glasov:

v I. okraju okolice	46
v II. „	49
v III. „	62
v IV. „	54
v V. „	48
v VI. „	40
skupaj v okolici več	299 glasov
v mestu pa	57
skupaj torej več	356 glasov

Nasprotni kandidat pa je dobil v okolici več glasov le

v I. okraju	56
v II. „	33
v IV. „	3
skupaj več	92 glasov

a manj

v III. okraju	21
v V. „	4
v VI. „	14
skupaj manj	39 glasov

Konečno je torej dobil v okolici Mauroner letos le 53 glasov več, a naš kandidat 299 več.

Če se pomisli, da je priraslo v okolici 159 italijanskih volilcev, mora se zaključiti, da smo v okolici odvezli Italijanom okolo 100 volilcev, ki so bili prej na njih strani.

Sedaj še nekoliko opomb glede rezultata v III. kolegiju v mestu.

Po volitvi v III. kolegiju slišalo se je od več strani, da bi bilo moralo dati mesto vsaj 400—500 in več slovenskih glasov, saj toliko da je namreč slovenskih volilcev.

Zalibog, da to ne odgovarja resnici.

V volilnih listah ni najti o najboljši volji več nego okolo 270 slovenskih volilcev, in to sicer, ako se vstejejo vsi nezavedni, omahljivi in taki, o katerih se misli, da čutijo z nami. A zanesljivih slovenskih volilcev ni v mestu več nego 240—250. Od kod naj bi se vzelo torej 400—500 ali še več slo-

venskih glasov! Pomislimo vendar, da je glasovalo leta 1897. za Nabergoja le 171, a letos za Rybář-a 228 volilcev! Vpisanih pa je bilo v mestu od leta 1897. na novo le 97 slovenskih volilcev, dočim jih je bilo izpuščenih in takih, ki niso prejeli legitimacij in ki so bili odvrnjeni, ker je bilo njih ime v volilnih listah popačeno po krivdi magistrata, najmanj 50.

Res je le, da bi se z reklamacijami znalo pridobiti morda še 100—200 novih volilcev, a to ne bi zadostovalo.

Nekdo je trdil, da je v Trstu najmanj 600 slovenskih pekov, ki bi bili lahko volilci, dočim je v Trstu pekov (gospodarjev namreč) le 94, od katerih je 13 ženskega spola.

Od 81 pekov-gospodarjev gotovo ni niti tretjina Slovencev in še od teh je mnogo vpisanih v volilnih listah.

Mnogo je tudi slovenskih obrtnikov, ki delajo na tuj obrtni list ali na ime žene; taki tudi ne morejo biti volilci.

Gotovo je pa, da bi za vsakih 100 reklamiranih slovenskih volilcev v mestu in tudi v okolici odgovorili italijanski gospodarji na magistratu s tem, da bi imenovali najmanj 300 novih meščanov.

Sledi pa morda iz vsega tega, da se nismo smeli udeležiti letos volilne borbe v V. kuriji, še manj pa v III. kolegiju? Ne, nikakor ne!

Z nastopom v V. kuriji smo dokazali nepobitno pred vsem svetom, koliko Slovanov je v Trstu ter smo v naprej izbili orožje iz rok onim, ki se bodo sklicevali na sedanje sleparsko ljudsko štetje, in to je neprecenljive važnosti.

Z nastopom v III. kolegiju pa smo dokazali, da bi brez novih meščanov zmagali, da se okolica vedno bolj zaveda svoje slovenske narodnosti ter da je opravičena tirjati poseben državnozborni mandat za se, katerega zasluži v polni meri.

Ako bi se ne bili udeležili volitve v III. kolegiju, bi s tem izjavili, da smo zadovoljni z italijanskim nadvladjem ne le v mestu, ampak tudi v okolici ter bi si sami podpisali politično smrt!

Na podlagi številk bomo od vlade opravičeno zahtevali uslišanje naših zahtev.

Čuje se tudi, in to posebno med okoličani — ozirom na nemožnost praktičnega uspeha v III. kolegiju —, klic, da se ne smemo v bodoče več udeležiti volitev v III. kolegiju, dokler obstaja sedanji volilni red v Trstu.

Razumevamo popolnoma ta klic, ki izvira iz opravičene ogorčenosti nad nasilstvi in sleparijami, ki se tukaj vrše o volitvah, a vendar bi prosili, posebno naše inteligentnejše okoličane, naj se ne pridružujejo temu klicu ter naj poučujejo manje zavedne, ktere momentanni, navidezni neuspeh goni v obup.

Človek se mora boriti, ako hoče kaj doseči, istotako tudi narod! Trdnjavo treba napadati, dokler se napad ne posreči: dvakrat, trikrat odbiti, moramo slednjič vendar zmagati.

Sploh si pa ne ubijajmo glave s tem, kar ima priti. Utrujimo svoje stališče, vspodbujajmo se eden drugega, ne omahujmo in konečna zmagaba bo naša — mora biti naša!

Stopili smo v vek slovanstva! Kviško torej srca!

Pismo iz Dalmacije.

Gospod urednik! Evo me zopet enkrat! Saj je čas, si boste mislili Vi najbrže. Verujte mi pa, da bi bil že večkrat prijel za pero, da nisem imel dela na vse strani; le-

nobe je bilo tudi nekaj seveda in tej se je pridružila zadnji čas še huda zima. Kakor Vam je pa najbrže znano, mi Dalmatinci imamo proketo malo peči: no, teh tudi navadno ne potrebujemo, kajti redkokedaj nas zebe tako, kakor nas slučajno ravno letos, ko vlada pri nas prav sibirski zima.

Huda zima, kaj ne, tudi pri Vas in tetka burja je najbrže tudi prav pošteno brila in pihala, kakor da je ob času hude — volitvene borbe hotela odnesti toliko nemile goste iz blaženega kraljestva, kolikor tudi naše domače izdajice, tja na onostran luže. Vam pa, gotovo ni bilo mrzaz vzlie hudi zimi in strašni burji, saj je vsakdo izmed Vas nosil žarečo peč v — prsih! Saj Vam je plamtelo slovensko rodoljubno srce! Saj vam je vrela vroča kri po slovenskih žilah!

Da, kdor pozna natančneje Vaše volitvene borbe v Trstu in v Istri, ta že ume, da Vam ni moglo biti mrzaz niti ob najhujši zimi. Nastop tržaških Slovencev in njihovi sijajni moralni uspeh je dokazal, da jih ni mogla niti najhujša zima zadržati, da ne bi vršili svoje domovinske dolžnosti. Zanetili ste svoje peči — Vaša rodoljubna srca so gorela in ni Vam bilo mrzaz vzlie najhujši zimi.

Gospod urednik! Pri nas v Dalmaciji je drugače. Huda zima — a zima tudi v sreih celo za časa volitev. Mi v Dalmaciji smo navezani na čitanje skoro izključivo domačih listov, tako nismo niti znali prav o Vaši volitveni borbi v Trstu in v Istri. Le tu in tam si čital v naših domačih listih kako malo in k temu še netočno vest o Vaših bitkah, ali pravega domoljubnega zanimanja ni bilo v nobenem društvu — nikjer. Čital si lahko mnogo o dogodkih na Nemškem, Francozem, o vsem, kar si hotel: o bitkah z bokserji. Buri itd., ali o Vaših volitvenih borbah si čital le bore malo. Še le potem, ko se je po vsem svetu raznesel glas, da ste slavili veliko moralno zmago, še le potem so začeli pri nas pisati, hvaliti, slaviti Vas. Da je bilo med volilno borbo vsaj na pol tega — recimo vsaj moralne podpore, ako že ne smemo govoriti o materijalni! Pa pustimo to, morda popravi bodočnost, kar je zamudila minolost.

V Dalmaciji so se volitve vršile precej gladko. Naše slovanske stranke so sklenile kompromis. To je bilo jako pohvalno, a zanašale so se preveč na svojo moč, zbok česar so se v zadnji hip morale bati prav neljubega presenečenja. Volitve za peto kurijo in za kmečke občine so tekle pač popolnoma gladko — volitvene borbe ni bilo skoro nikjer. Ali o volitvah za mesta in veliko posestvo ni bilo tako. Tu imamo takojimenoavane avtonomaše: to pa v resnici niso drugo, nego Italijani — irredentisti, katerim je pridruženih nekoliko naših odpadnikov. Ti so se vzdignili — z o p e t e n k r a t, hoteč še enkrat poskusiti svojo srečo, da bi dokazali svetu, da so še in da gospodarijo tukaj. Sedaj pa, po volitvah, se Vam še zvijajo, češ da njim ni slo za drugo, nego za »affermazione italiana«. Kakor sem vam že rekel — združeni Slovani so bili gotovi zmage in v tej gotovosti niso ničesar storili za volitve. Ta nemarnost pa jih je v zadnji hip spravila v škripec. Italijani so se namreč pripravljali prav na tiho in intenzivno; v Zadru, kjer imajo platno in škarje v rokah, so delali po staroitalijanskem receptu — vpisovali so namreč svoje ljudi v volilne liste, dočim so Hrvatov in ostalih Slovanov izpustili na stotine. Naši se niso brigali in še le zadnji hip, ko so se začeli Italijani javno pripravljati na volilno borbo, spomnili so se tudi naši, kako nemarno se pregledavali in sestavljali volilne liste. Tako je bilo tudi v naših vrstah malec strahu. Bali smo se namreč, da bi naš kandidat mogel priti v ožjo volitev z italijanskim, in to tudi vsled tega, ker so se nekateri čisti od najčistejih pravašev postavili po robu kompromisu ter begali volilee. No, hvala Bogu, ves strah je bil neopravičen, kajti Dalmacija je pokazala tudi o teh volitvah, da je le slovanska dežela, in da glasovi, ki so jih dobili italijanski kandidati, niso pošteni italijanski glasovi (n. p. v Spljetu) ampak so to le glasovi nezavednih hrvatskih kmetov, ne poznavajočih niti besedice italijanski. Ti glasovi so bili oddani za kandidata avtonomške stranke — to je onih par Italijanov irredentistov, ki se le navidezno bore kakor avtonomaši pod dalmatinsko zastavo — v resnici po duhu pa so le pravi Italijani irredentisti. Še obstoji v Dalmaciji, posebno pa v Spljetu prilično krdelec avtonomašev; to krdelec se sestavlja n. pr. v Spljetu iz malih posestnikov kmetov v tako imenovanem

varošu. Pomislite pa, da od tega krdele avtonomašev ni niti jednega, ki bi poznal italijanski jezik! Oni pripadajo le avtonomaški stranki, ker so proti združenju s Hrvatsko, a ne mislijo na to, da za avtonomaštvom se skriva nekaj več nego nasprotstvo združenju s Hrvatsko.

Italijani kriče proti združenju s Hrvatsko — proti Hrvatom, da varajo to kratkovidno ljudstvo: noi non vogliamo essere eroati — noi siamo dalmati! Tako kriče, mislijo pa na »affermazione italiana«.

No, kakor rečeno, ta »affermazione italiana« je popolnoma pogorela. V Spljetu je, če se ne motim, kakih 200 volilcev glasovalo za avtonomaškega kandidata; ali povdram: avtonomaškega, kajti, da so Italijani pošteno in odkrito razvili svojo italijansko-irredentarsko zastavo, tudi teh glasov ne bi imeli. Le v Zadru niso stvari še tako v redu, kakor bi morale biti; no, to boste lahko umeli, če Vam povem, da so skoraj vsi državni uradniki italijanskega mišljenja. Skoraj vsa pošta, financa, davkarski uradi, sodni uradi itd. vse je prenapolnjeno z državnimi uradniki italijanskega mišljenja. Vsi ti so nastopili kompaktno proti hrvatskemu kandidatu! No, hvala Bogu tudi v tem pogledu se je v zadnji čas jelo obračati na bolje: hrvatska mladina je začela tiščati v urade — in pride dan, ko tudi iz teh uradov izgine ultra italijanski duh.

Ob tej priliki bi rad nekaj priporočal Hrvatom v Zadru. Vstanovite si podružnico političnega društva, pristopajte mnogoštevilno, pripravljajte se že sedaj na bodoče volitve! Da ste delali, kakor ste morali, ne bi bilo o zadnjih državnozbornih volitvah ostalo nad sto volilcev — brez volilne pravice. — Kako lep nastop bi bil lahko proti združenju italijanski burokraciji! Toliko deželnih in štirje državni poslanci so nastanjeni v Zadru, ali malokdo se briga za organizacijo Hrvatstva v mestu. Na delo torej!

Avtonomaški italijanski kandidati so prav za prav dobili, mislim, vsega skupaj v vsej Dalmaciji kakih 800 glasov v vseh volilnih razredih — in s tem se šopiri italijanski »Il Dalmata«, da je dokazana »affermazione italiana« v Dalmaciji. Vam pa, tržaškim Slovencev, ki ste oddali na tisoče glasov, noče slavni (?) »Il Dalmata« pripoznati nobenega prava in pravi, da v a s n i!

Lepa logika, kaj ne?

Imena novoizvoljenih poslancev so vam že znana — štiri nove osebe bodo zastopale Dalmacijo na Dunaju. Obžalovati je le, da ne bo več dra. Trumbića med državnimi poslanci — jednega izmed najinteligentnejih in najmarljivejih hrvatskih poslancev. Med tem pa stopa na njegovo mesto jako markantna oseba, dr. Ferri, sodni pristav, toliko preganjan radi dopisovanja v hrvatskem jeziku z višimi oblastmi, radi česar je bil tudi disciplinarno kaznovan in se je raje odpovedal službi, nego da bi bil povzvil grenko kapljico nepravice. Z izvolitvijo dra. Ferrija državnim poslanecem je hrvatski narod v Dalmaciji dokazal, kaj da hoče.

Jako markantna oseba med našimi državnimi poslanci bo tudi predsednik deželnega zbora, dr. Ivčević. O njem sem Vam govoril že zadnjič — nadejati se je, da bo ta mož uporabljal ves svoj upliv in obširno znanje na korist zapuščenega domovine svoje!

Ko se je doznalo, da dr. Laginja propade v Istri, sprožili so nekateri tukajšnji Hrvatje misel, da bi mu odstopili en dalmatinski mandat. Tak korak bi bi pozdravljen gotovo navdušeno od vsega avstrijskega Slovanstva in bil bi največja moralna zmaga nas primorskih Slovanov — bil bi velika moralna zausnica italijanskim sovražnikom in — zistemu. No, žalibog, dotega ni prišlo. Govori se sicer te dni, da Biankini namerava položiti svoj mandat doktoru Laginju v prilog. To je jako velikodušno in jako rodoljubno od gospoda Biankinija — ali vendar bi bila velika škoda za naš narod, ako bi baš Biankinija ne bilo več na Dunaju. Mož je želene vstrajnosti, delaven, in vsikdar pripravljen zalučati resnicó v obraz komur si boji. Narodna stranka, bojim se, da ne odstopi mandata dr. Laginji, boječa se, da bi s tem oslabela njena moč. Na vrsti je torej le pravaška stranka, katera naj bi — po mojem mnenju — začasno žrtvovala Perića. To bi se moglo kombinirati — Laginja naj bi ostal recimo, samo dve tri leti na Dunaju, potem pa naj bi zopet prepustil mandat Periću. Glavno bi bilo, da dr. Laginja takoj začet-

kom delovanja ali nedelovanja državnega zbora pride na Dunaj —! To bi bil udarec istrskim Italijanom — to njihov poraz — na naši strani pa zmaga slovensko-hrvatske vzajemnosti. Fiat!

F.—v.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 29. januarja 1901.

Iz gemeinbürgerske domačije. Poslušaj na desno, poslušaj na levo, kjer le bije kako nemško srce, pa boš čul, da je ta gemeinbürgerschaft bolj potrebna nego ribi voda in poslušaj potem na desno, in poslušaj na levo, kjer le dva Nemca zborujeta in — se kregata, pa boš čul, kako to ali ono stranko iz gemeinbürgerschaft — ven mečejo! Tako se je zgodilo večeraj tudi v Bodenbachu na Češkem, kjer so zbrani Schönererjanci kar tri nemške stranke — ven metali, in to tri take, ki najbolj silijo notri: spoštovane skupine, ki so večeraj letele čez prag gemeinbürgerske domačije, so: nemška katoliška ljudska stranka, krščanski socijalisti in liberalni veleposestniki. Wolf in družba so šli še korak dalje in so menili da radikaleci bi mogli stopiti v zvezo le z nemško ljudsko stranko — a še to le pod pogojem, da se radikalec izroči vodstvo. Ubogi liberalci, ali napredniaki, ki pa niso ni jedno ni drugo. Da, tudi njih so se spomnili Wolf in družba s prijazno obljubo, da jim o prihodnjih deželnozbornih volitvah — zavijejo vrat.

Mi bi hoteli videti, kakove obraze delajo danes gg. oficijozni Körberjevi?! Kako neutrudno so pozdravljali tudi oni tisto nemško gemeinbürgerschaft kakor institucijo, od katere jedine more priti državi rešitev. Sedaj pa to sporočilo iz Bodenbacha: gemeinbürgerschaft je koristna, če jo vodi — Jurij Schönerer, ali more obstati le tedaj, če jo vodi — Jurij Schönerer. Jurij Schönerer vrhni vodja najpotrebnejše državne institucije v Avstriji! Gospodu Körberju moramo le častitati na takih divnih uspehah njegove — gemeinbürgerske politike!

Car slovanskim narodom na Balkanu. Knez Ferdinand Bolgarski in kralj Aleksander Srbski sta za novo leto odposlala iz Niša carju ruskemu nastopno skupno brzojavko: Na predvečer novega leta in ob začetku 20. stoletja zbrana v Nišu poklanjava kralj Srbski in knez Bolgarski Vašemu Veličanstvu povodom novega leta 1901 svoje iskrene in pristržne čestitke in želiva Vašemu carskemu Veličanstvu trdno zdravje in srečno vladanje v blagor in slavo našega velikega zaščitnika in v blaginjo in razvoj slovanskih narodov na polotoku balkanskem. Aleksander, Ferdinand.

Odgovor carjev se je glasil: Kralju Srbskemu in knezu Bolgarskemu! Zahvaljujem se srčno Vašemu Veličanstvu in Vaši kraljevi visokosti na pozdravu in skupnih čestitkah in pristržno želim procvita in vspevanja mojim ljubljnim slovanskim narodom na polotoku Balkanskem. Nikolaj.

Memento nemškim mogotcem. Poljski trgovci v Varšavi in Krakovu so sklenili bojkotirati nemške fabrikante radi preganjanja Poljakov na Nemškem. To bo izvrstna lekeja nemškim sovražnikom in doseže gotovo željeni uspeh, ako bodo Poljaki vstrajali pri storjenem sklepu.

Skraini čas je že, da nismo sami dati našim sovražnikom tisto orožje v roke, s katerim nas hočejo zatreti!

Posebno važno je to dejstvo tudi za nas tržaške Slovence in želimo, da bi začeli naši slovanski bratje v Avstriji in drugje resno razmišljati o tej stvari. Tržaške Italijane bi Slovani prav lahko ukrotili, le ko bi hoteli.

Papeževa enciklika o krščanski demokraciji.

Papež navaja vse, kar so katoliki storili delaveem v prilog, za socijalno delo. Sv. Oče pa ne odobruje označenja »krščanski socijalizem«. Socijalizem stremi le pò posvetnih dobrih, dočim ima krščanska demokracija načela božjega zakona: prizadevajoča si za zboljšanje materijalnega stanja, ima pred očmi tudi duševno blaginjo narodov. Krščanska demokracija mora spoštovati tudi pravico zakonite civilne oblasti. Katoliki morajo tudi nadalje obračati svojo skrb socijalnemu vprašanju in usodi delaveev. Ljudstvo in delalce treba odvrčati od vsega, kar bi moglo imeti uporen in revolucijonaren značaj.

Enciklika je datirana od dne 18. janu-

varja, obseza 20 strani in je bila razdeljena kardinalom, poslanikom in visokim osebam kurije.

Ta enciklika je vredna, da jo prešturirajo tudi naši »Amicevci«, ki mislijo, da je glavna naloga katoliške cerkve — delati italijansko propagando in poditi naš jezik in naše ljudstvo iz tržaških cerkvá.

Dobro naj si zapomnijo posebno oni odstavek enciklike, kateri priporoča cerkvi poštenje, pravico in svrbi pred tem, da bi delovala za stranke. Ko to dobro prečitajo, naj potem sestavijo obtožnico proti našemu škofu, ker jim noče pomagati zatirati nas Slovence in naj potem to obtožnico pošljejo istemu papežu, ki je sestavil encikliko.

Italijansko junaštvo. Neapeljski »Mattino« priobčuje Crispijev članek, ki navaja velike zasluge pokojne angleške kraljice Viktorije za oslobojenje in združenje Italije.

Da, da! Angleži, Francozi, Nemci in Bog ve še koliko družih skrpali so skupaj to slavno Italijo in Italijani so po vsem tem še tako brezobrazni, da se ponosno bijejo na svoja junaška prsa, mesto da bi priznali, da so bili skupaj — stepeni!

Tržaške vesti.

Ljudsko štetje. Hvastja Ivan, stanujoči na Pončani v novih hišah, je bil odsoten, ko je prišel magistratov komisar k njega ženi popisovat za ljudsko štetje. Žena mu je povedala vse podatke in potem dostavila, da se v nje družini govori slovenski.

Uradnik zavarovalnice proti nezgodam, ki je spremljal tega gospoda komisarja, je molčal, magistratov komisar je pa vskliknil: »I parla anche cinese loro«?! (Govorite-li tudi kitajski!!)

Mi menimo, da taki vskliki niso dostojni »komisarjev«!

Kakor čujemo in kakor so nam sporočili drugi tamošnji prebivalci, se ni v drugih družinah niti omenjalo občevalnega jezika!

V ulici Molin a vento št. 60 je hišni gospodar poklical vse najemnike k sebi. Popisal je vse potrebne podatke za ljudsko štetje, samo po občevalnem jeziku — ni vprašal nobenega!! Zakaj bi tudi vprašal, ko tako najlaglje pomnoži Italijane za kako stotino glav!

Na istrski cesti št. 310 v dvorišču je bil neki uradnik pri družini Lakota. V družbi tega gospoda, je bil še eden, ki je — pomagal! Gospodinja te družine ne zna niti besedice laški, zato je bila trda! Skušali so jo na razne načine, da bi jim povedala potrebne podatke, toda žena, je rekla: Pustite tiskovino tu, dokler pride mož domov, naj on spiše, družega nevem povedati.

Uradnika sta rekla, da se tiskovin ne sme puščati in da bo žena morala plačati 50 K globe, ako ne pove potrebnih podatkov!

Nazad je so še dostavili, da se vrnejo zvečer. To je bilo 21. t. m., a do večeraj 28. januarja jih ni bilo nazaj!

Ujčič Jakob iz sv. M. M. Zgornje št. 290—26 je spisal polo v slov. jeziku in jo oddal hišnemu gospodarju. Te dni je bil klican na sekejo za ljudsko štetje, kjer so mu rekli, da pola ni pravilno spisana in da morajo spisati novo.

Mož je rekel, naj mu povedo, kaj da ni prav in da naj mu vrnejo dotično polo, ali pa naj mu dajo drugo čisto.

Gospodje so odgovorili, da to ne gre in so sami spisali novo polo! Podpisala jo je mladoletna njegova hčerka. Ker Ujčič ne zna pisati — niti ne ve, kako so mu izpolnili rubriko o občevalnem jeziku!

Kolman Josip iz Kjadina št. 307 nam sporoča, da je bil pri njega ženi neki gospod, ki se je predstavil za komisarja z governa, ter zahteval podatke za ljudsko štetje. Žena mu je povedala potrebno in dostavila: da, ako je to za ljudsko štetje, prosí da nas zapišete za Slovence.

Gospod je odgovoril: Tu nima jezik nič opraviti, jaz se sploh ne mešam s politiko, ker nisem od politike, m a r v e č o d v l a d e!

Kasneje, je gospod Kolman srečal gori imenovanega gospoda in ga vprašal, naj mu pokaže polo, katero je spisal v njega družini. Gospod je res pokazal polo, na kateri je stalo v 13. rubriki za vseh: »italiano«!!!

Gospod Kolman je zahteval naj gospod takoj popravi, kar je neresničnega, kar je gospod »vladni« komisar takoj storil! Zapisal pa je samo v prvo rubriko sloveno, ostale rubrike je pa samo — podčrtal!

V obče se okolo sv. Alojzija in v Kjadinu ne vprašuje za občevalni jezik!!!

Naše ljudstvo je tako razburjeno, da se uprav bojimo za javni red. Prosimo še enkrat vse one, ki se jim godi krivica, naj ostanejo mirni in naj le nam prijavijo vse slučaje, ker smo gotovi, da e. kr. namestništvo popravi vse nepravilnosti, ter tako pomiri razburjene duhove.

Ako bi se pa to ne zgodilo, hoče naše politično društvo storiti vse mogoče korake, da naše ljudstvo zadobi zadoščenje.

Ali je res ni nobene pomoči? Pišejo nam: Mi res ne vemo pravega naslova za postopanje tistega nazovi-«komisarja», ki je prišel te dni v narodno družino Gregorič v Škledju v svrhu ljudskega štetja. Ne bom tukaj opisoval vsega skrajno arogantnega postopanja tega famoznega «komisarja» in «zastopnika governa» (kakor se je namreč imenoval on sam), ampak podati hočem samo nekoliko značilnih črt, ker se mi postopanje teh državev že gabi, pa naj si bo tudi na podlagi ne vem koliko stoletne kulture, pardon — brutture.

Šlo je vse lepo po vrsti, kakor so inštruirani. Najprej ni hotel govoriti slovenski. Gospica Gregorič je bila potem tako uljudna (Slovenci smo v tem obziru sploh preveč uljudni), da je govorila italijanski; to uljudnost pa je poplačal potem komisar seveda s tem, da je njo in vso družino proglasil za Italijane!

Rubrike za občevalni jezik seveda ni niti zapazil; na prijazno opazko, da je rubrika prazna, je seveda zopet odgovoril z arogantnostjo, da to nobenega nič ne briga, ker da je to njegov posel.

Slednjič je vendar izpolnil rubriko za občevalni jezik in je vkljub vsem prigovorom zapisal vso družino za italijansko, ker, tako je zatrjeval, je tu deželni jezik italijanski in vsakdo, kdor živi pod tržaškimi magistratom, da je eo ipso Italijan. Assai roba!

In pod to sleparijo, je zahteval, da se gospica podpiše! Silil je torej pošteno dekle, da podpiše neresnično izjavo. In človek, ki je to storil, se je bahal, da zastopa oblast — tržaško namestništvo!

Ker se pa gospica Gregorič ni dala oplakati in je vstrajala na svojem stališču, žugal jej je z globo 40 kron, oziroma 4 dnevnim zaporom.

Ponavljamo torej vprašanje, ki smo je napisal v naslovu: Ali res ni nobene pomoči proti taki krivici?!

Čin — culture. Predminolo noč je neki junak culture snel tablo odvetnika gosp. dr. Rybářa, nahajajočo se v veži hiše. Tabla je visoko, da je bilo le po lestvici možno do nje. In ker je v veži vratar vedno navzoč, se je ta junaški čin mogel izvršiti le po noči.

Ne da bi kaj posebnega mislili o tem, konstatujemo tu, da v isti hiši biva glasoviti agitator Gabrielli.

Značajno dekle. Neko slovensko dekle je služilo v neki laški družini. Čin je bil razglašen izid volitve za V. kurijo, so v dotični družini vsiklikali veselo: Grazia al ciel, che no ga vinto i ščavi. (Hvala nebesom, da niso zmagali ščavi!) Pošteno slovensko dekle se je pa čutilo užaljeno, pobralo je svoje stvari in nemudoma zapustilo lahonsko družino, rekši, da ona ne dopušča, da bi se na tak način žalila njena narodnost.

Lahonska družina je ovadila stvar policiji. Redarstvena oblast je naše dekle pozvala na odgovor. Pol. komisar (neki Nemeo) jo je vprašal, kako je mogla tako nemudoma zapustiti službo? To da ni dovoljeno. Dekle pa je povedalo, kako se je čutila užaljeno po besedi ščavi. Ko nisar pa je menil: »Te besede se tu sploh rabi, saj tudi meni pravijo — patata!« Dekle pa: »Vi se morete pustiti nazivati s patato, kolikor hočete, jaz pa se ne dam žaliti s ščavo!»

In stvar je bila rešena. Nikdo ni več silil dekleta, da bi šlo zopet v družino, kjer nesramno žalijo našo narodnost.

Tako značajno dekle naj bi bilo v izgled marsikateremu možkemu!

Požigalec gozdov. Policijski agent Haynau je nadalje aretiral dva mlada fanta, 13 do 15 let, na katera leti sum, da sta užgala gozd. Starejšega so izročili deželnemu sodišču.

In radi takih pobalinov je moralo naše okoličansko ljudstvo prestatati najhuje klevete! Prav kakor da so rod samih pobijalcev in požigalcev! A najžalostnejše in za vladajoče razmere preznačilno je, da v obrambo kruto žaljenega ljudstva in v ožigosenje lopovskega

klevetanja ni zaskripalo nijedno tistih oficijoznih peres, ki se sicer nervozno gibljejo, ako treba pokrivati grehe kake... sonst so friedliche Stadt!

Aretilanje. Včeraj so aretirali 40-let. krojača Jakoba Piceo, ker je razgrajal in pretepal svojo ženo.

Z naših sodišč. Včeraj so bili na tuk. deželnem sodišču obsojeni: 24-letni zidar A. Bernetich zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe v 6 mesecev težke poostrene ječe; 51-letni Ivan Frolia zaradi tatvine v 1 mesec zopora; 19-letni Viktor Croat zaradi javnega nasilstva z izsiljevanjem in nevarnega žuganja v 14 mesecev težke poostrene ječe; 27-letni Fran Brencich zaradi tatvine v 2 meseca ječe.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 30. januarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Riborgo 19, hišna oprava, sveder in kovaško orodje; na Greti 145, konj; v ulici del Sale in v ulici S. Sebastiano 2, hišna oprava; na trgu Scuole Israelitiche 2, hišna oprava; v ulici Concordia 18, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 6.6, ob 2. uri popoldne 10.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 749.8. — Danes plima ob — predp. in ob — pop.: oseka ob — predpoludne in ob — popoldne.

Za »božičnico« ženski podružnici so darovali: g. Rihard Grom 3 K 20 st., Ušaj župnik v Plaveh 1 K. g. Jakob Perhavec 3 krone.

Gč. Čarga izročila preostanek »božičnice« v Rocolu 47 K 22 st.

Zavarovalnica goveje živine in podružnica kmetijske družbe v Lonjerju bosti imeli skupen občni zbor dne 31. t. m. (v četrtek) v gostilni Andreja Čoka v Lonjerju. — Zborovanje se prične ob 7. uri zvečer.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Opatije. Glasom poslednjega imenika gostov z dne 26. t. m. je bilo od 1. septembra 1900 v Opatiji 2940 strank s 5048 osebami. Na novo je došlo od 17. t. m. 206 oseb. Dne 23. t. m. je bilo v zdravilišču prisotnih 663 oseb.

× Hrvatska čitalnica v Kastvu priredi dne 3. februarja zabavo s petjem, igro in plesom. Začetek ob 7. uri in pol zvečer.

Vesti iz Kranjske.

* Čudno smolo imajo te dni — gledališča. V zagrebškem gledališču so imeli bolnih kar 70 členov naenkrat, v tržaškem »Comunales« je po prvem prizoru premijere »Iris« zbolela naenkrat — Iris sama in so moral gledalci oditi s povrneno vstopnino; jednaka smola se je oglasila tudi v ljubljanskem gledališču. Zadnji petek se je imela namreč zadnjikrat vršiti predstava »Mamzelle Nitouche«, v kateri bi bil kakor gost nastopil ljubljancanom priljubljeni komik Urbančič-Podgrajski. Glavno ulogo v »Mamzelle Nitouche« pa ima gospa Polakova, ki je v tej ulogi z velikim vspehom nastopila celó na Dunaju in nedavno temu v Zagrebu in katera edina je tej igri v Ljubljani pripomogla do tako krasnega vspeha. Gledališče je bilo v petek tudi do zadnjega kotička razprodano ter je prišlo sosebno mnogo zunanjsega občinstva z dežele. A glej kleka: Tik pred predstavo je gospa Polakova na odru zbolela in predstava se je odpovedala. Gledalci so dobili denar seveda nazaj.

* Svež zrak je dragocen pospeševatelj zdravja. To se kaže v Kranju na Gerenskem. Tam je bilo prvih osem oseb, ki so umrle letos, starih povprečno po 64 let. Za jetiko že nad pol leta ni nihče umrl.

* Rakovski samei vabijo na plesni venček, ki se bo vršil dne 9. februarja t. l. v šolskih prostorih. Godba 47. pešpolka. Obлека promenadna. Ustopnina 2 kroni, dame proste. Začetek ob 8. uri zvečer. Pri vlakih čakajo vozovi.

* Planinska vest. Vrla »Česka pozdravnica slovenskega planinskega društva« je minolo jesen zgradila stezo z Ravni na Vodice in sicer po trasi, ki so jo ugotovili gg.: dr. Chodounský, dr. Frischauf, dr. Prachenský, Fr. Muri in L. Potočnik. Steza je tudi malj izurjenim turistom pristopna. Z

njo se je udobil prehod od Češke kočve v Logarsko dolino, katero prekrasna nje lega poslej še bolj proslavi med turisti. Od Češke kočve je moči priti na Okrešelj sedaj v 3 urah. (Po »Pl. Vestniku«.)

Razne vesti.

Gnjilav v Italiji. Zopet dva nova dokaza, kako naši ljubi soedje propadajo bolj in bolj: Notar dr. Bracchetti iz Rima je pobegnil na Grško s 300.000 ukradenimi krami, last svojih klientov.

Neki italijanski računarski častnik pa je v preiskovalnem zaporu radi večje poneverjene svote.

In potem prihaja jeden največih italijanskih učenjakov Alessandro d'Ancona v Pizi ter imenuje nas Slovane na pol barbarski narod!

Gospoda Italijani, mi »barbarski Slovani« vas prav čisto nič ne zavidamo za vašo gnjilo kulturo.

Verdijev testament. Kakor javljajo iz Rima, nosi Verdijev testament dan 25. aprila 1898. Glavne določbe istega so sledeče: »Moja nečakinja Marija Carrara naj uredi moj pogreb. Isti bodi skromen ter se ima vršiti o zori ali pa ob »Ave Mariji« zvečer brez godbe in sijaja; dva duhovnika, dve sveči in križ — to bodi vse. Revežem pri sv. Agati naj se v jutro po moji smrti razdeli 1000 frankov. Prepevudjem si vsako običajno demonstracijo o moji smrti.«

Maestro je določil okolo dva milijona domu za uboge stare glasbenike, kateri dom je ustanovil ob vratih »Magenta« v Milanu. Temu domu so tudi namenjeni vsi dohodki njegovih del. Ostali legati znašajo okolo 95.000 frankov.

Podporno društvo organistov je pričelo delovati. Prosimo torej vse, ki so že naznanili pristop k društvu, da takoj pošlje svoje deneske.

Vabimo pa tudi vse č. gg. duhovnike in organiste in sploh vse prijatelje cerkvene glasbe, da pristopijo k našemu društvu ter nam tako omogočijo vspešno delovanje.

Društvo je ustanovljeno za lavantinsko, ljubljansko, gorško, krško in tržaško-kopersko škofijo, ter ima sedež v Celji na Spod. Štajerskem.

Namen društva in razvrstitev udov pojasnijo naj sledeči odlomki iz društvenih pravil:

- Namen:
- a) preskrbljevanje onemoglih;
  - b) podpiranje udov in sirot;
  - c) podpiranje podpore potrebnih, bolnih in brez lastne krivde brezposelnih udov;
  - d) doseganja ugodnejših službenih in plačilnih razmer;
  - e) prirejanje glasbenih kurzov za organiste in
  - f) ustanovitev glasbene šole in izdajanje glasbenega lista, kadar bi se to zdelo društvu potrebno.

Udje: Društvo obstoji iz rednih, podpornih, ustanovnih in častnih udov.

Redni udje zamorejo biti vsi pri rimskat. cerkvah službujoči organisti, ki se zavežejo plačati mesečno po 1 K.

Podporni udje postanejo, brez ozira na stan in spol, tiste osebe, družbe in društva, katere plačajo društvu najmanj vsako leto 4 krone.

Ustanovni udje so tisti, kateri enkrat za vselej v teku enega leta vplačajo 50 K v društveno blagajno.

Častnim udom morejo se na občnem zboru imenovati osebe, ki so si za cerkveno glasbo, oziroma za pospeševanje društvenih namenov pridobile posebnih zaslug.

Ob vstopu je plačati vstopnina 4 K in 10 st. za pravila, katera dobi vsak ud vprejemnico vred.

Želeti bi bilo, da redni udje (organisti) pošiljajo udnino če mogoče za več mesecev naprej, ker se s tem blagajniku mnogo dela prihrani.

Tudi darovi se hvaležno sprejemajo. Imena darovalcev objavljala se bodo v raznih listih.

Vse pošiljatve, ki se tičejo društvene blagajne, naslovljajo naj se: Karol Brvar, mestni organist in blagajnik »Podpornega društva organistov« v Celji.

»Podporno društvo organistov«.
Josip Kamnikar, m. p. Silvester Šentjure, tajnik. predsednik.

Brzojavna poročila.

Ruske finance.
PETROGRAD 28. (K. B.) Uradni list prinaša carski ukaz finančnemu ministru Witteju, glasom katerega se zunanji lastniki 4% ruske rente, bivajoči v inozemstvu, oproščajo od vsakega davka od iste, kakor so take dohodarine oproščeni lastniki imenovane rente, bivajoči na Ruskem.

Književnost in umetnost.

Novo slike. O Pašku Vučetiću je »Edinost« spregovorila že dvakrat. Koristilo je to mlademu umetniku vrlo malo, kajti z naročbami sta ga od Hrvatov počastila le dva, od Slovencev pa — nobeden, dočim so mu Nemei in Italijani dali dosti posla in mu skazali spoštovanje.

No, tudi med nami, zlasti med mladim naraščanjem, je glav, ki umejo, in sre, ki čutijo... kake važnosti in vrednosti je umetnost za napredek toliko človeštva, kolikor narodov. Tem prijateljem svojim mi je čast naznaniti, da Vučetić izloži jutri v Schollia-novi prodajalnici štiri nove slike.

Ti umotvori so zanimivi radi zgod in nezdod, ki so jih doživeli na pariški razstavi. Hrvatska, kakor veste, na pariški razstavi ni imela svoje posebne sekcije. Zato je Vučetić, na predlog in prošnjo bivšega konzula srbskega v Trstu, g. Davića, razložil svoja dela v sekciji najbližjih bratov — Srbov. Od razloženih šestih slik so bile štiri vsprejete v katalog, a razun teh štirih Vučetićevih ni nobena draga iz srbske sekcije doživela te časti. To pa je nekoga zbolelo

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).
Bogat izbor v tapetarijah, zrcalnih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.
Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunae.

PASTIGLIE PROTI PRENDINI
kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve pastilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Skatljica stane 60 stotink.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudske šole) priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpokiljatev je pošiljane prosta.
Prevezma vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste s največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
švbj. mojster

Dunajska filjalka
Bankne vloge na knjižice s 4%.
 Bankalnica, berzno posredovanje, posojila na vredne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20,000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7,000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejevicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

in zapaklo, pa se je dogodilo nekaj, kar ne more biti v čast bratom Srbom. Ko je imela priti komisija, da najvrednejim delom podeli nagrade, je Vučerićevih slik zmanjkalo iz sekcije. O tem ga je nemudoma obvestila neka prijateljica (slikarica). Na to se je Vučetić brzojavno in z ekspresnim pismom obrnil do predstojništva srbske sekcije za razjasnjenje. Zastonj. Pozneje je še večkrat pisal v Pariz in v Beligrad. Zastonj. Govoril je o stvari ustmeno z bivšim srbskim konzulom in z vicekomisarjem srbske sekcije, ko je bil na potu preko Trsta v Srbijo. Zastonj. — Za tem je prišla stvar v nevine in so o njej pisali ne le hrvaški listi („Hrvatska“, „Agrarier Tagblatt“ itd.), ampak tudi srbski listi. Slednji so mu vrnilo slike — na njegove stroške.

Od šestih slik, o katerih govorimo, sti bili dve takoj odposlani v Monakovo, ker sti bili prodani; ostale štiri pa, kakor smo že rekli, bodo jutri izložene v Schollianovi prodajalnici.

Pojte, da si jih ogledate, a ne hodite s starim smrtnim grehom v duši, s predsodkom, da Slovani ne morejo ustvarjati uzornih del. Idite, da vidite, pak sodite strogo, ali objektivno, ne po načinu naših protivnikov, ampak — pravično!

»Tudje spoštuj, a svojim se diči!«

Dr. Tr.

Poslano.

Dne 27. t. m. je v Gospodu zaspal veleč. g. Andrej Leban, mnogozasluzni vodja svetišča na sv. Gori. Mnogo se govori o tej skoro bi rekel, nagli smrti. Javno in splošno se govori, da je nezaluzeno postopanje od strani više cerkvene oblasti potrdilo tega dobrega in ljubeznivega starčka in brižnega oskrbnika rečenega svetišča. Povsem nezaluzeno je bil premeščen v Mirno na grad. To mu je ogranilo vse bitje, da je moral zapustiti na stare dni svojo Mater Božjo na sv. Gori. Niti toliko mu niso dovolili, da bi se mu v tem hudem mrazu, v zimi ne trebalo seliti. V najhujšem mrazu je moral na pot. Vse se je solzilo, ko se je poslavljaj od sv. Gore samo gospod gvardijan Medić ni mogel drugače, nego da se je že dan poprej umaknil, da mu ni trebalo reči odhajajočemu starčku hesede v slovo.

Eminence! Položite roko na prsi in vprašajte se: je-li bilo prav tako? Ljudstvo žaluje za preminolem — vox populi! Pomislite dobro in molite za ranjega.

Duhovnik goriške škofije.

Zaloga cementa

je na prodaj po nizki ceni. Kupčija donaja lep dobiček in je posebnost pripravna za kakega slovenskega trgovca. Več se izve v kavarni Commercio pri g. Antonu Šorliju ustmeno ali pismeno.

Zaloga z lesom

vsake vrste in mere za mizarje in kolarje; zlasti pa kolesne špiče, platišča, karte, remeljne itd. priporočata

Božič & Stanič

TRST — Via Lazzaretto vecchio — TRST

Kdor potrebuje žaluzije, tkane lesene ali pletene rolete, železne ali lesene zatvornice za prodajalnice, naj se obrne naravnost na

Prvo hrvaško tovarno žaluzij roletov, lesenih in železnih zatvornic in kartonaže

G. Skrbič

ZAGREB

Medulićeva ulica številka 16.

Ceniki brezplačno in franko. Varnost se potovalnih zastopnikov, ki zahtevajo denar v naprej.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednosti, zatore naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.
 MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR!
 ZALOGA PRI IV. JEBAČINU V LJUBLJANI.

Cenjene gospodinje!
 skusite da ta naša
 izborna sladna kava
 najde pot v vsako
 slovensko hišo.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece neobhodno potrebno.

Vdobjiva se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjno varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstnega pohištva najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Najbolja prevlaka za podove je Fernolendtov bliščeči lak za podove

želi vstopiti v komptoir, v Trstu ali v Gradcu, gospodična, ki je z dobrim vspehom dovršila knjigovodstveni tečaj, večša slovenskega in nemškega jezika.

Uljudne ponudbe na Uredništvu »Slovenke« v Trstu.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA
 TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice sprejemnice, žimnic in peresnic, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.
 iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažiče mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavetki z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejem originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
 Elizabetine ulice 5.

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto.

Javljam slav. občinstvu, da sem odprl

krčmo

v znanem prostoru pri Lovrencu, sedaj »pri Zvezdi« v Sežani. Točil bom izvrstni teran, vipavec in prosekar. Za postrežbo bode na razpolago vedno izborna kuhinja po primernih cenah. Dobivajo se tudi vsaki čas spalne sobe, kakor tudi hlevi za živali. Za obilni obisk se priporoča udani

Ivan Lisjak
 „pri Zvezdi“ v Sežani.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 avc. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 avc.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
 Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2, toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 [Corso filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v skatljah, finih biskotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moka. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (rettine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro številka 12 priporoča svojo dobro prekrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnje.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popraviljenega istega po cenah ki zadovojel gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

V Gorici.

Tovarna nadplato (Schuhoberteil) tvorniško zalogo usnja in podplato, vse potrebščine za čevljarje, sedlarje, knjigoveze itd. ter glavno zalogo voščila (biksa) družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ima tvrdka Ivan Drufovka. Gorica Travniki 5. Podružnica v Komnu in Sežani. Ceniki zastoj in franco. Naročila točna.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivo krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izborna zaloga vsakovrstne blaga za obleke in inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijan in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako vrstnih naročil v vsi stroko spadajočih de Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.